

A vi bodite pridni! — Kar kdo séje,
Pšenico, oves, rž — bo žel pozneje.
Kedór poléga in ne dela nič,
Trpi naj glad, ker ne pridela nič.

Fr. Krek.

Dvakrat izgubljeni sin.

(Povest; piše Basnigoj.)

(Dalje.)

III.

eset let je vže bival najdenček pri očetu Hijeronimu. Godilo se mu ni slabo. Služil je Hijeronimu pri sv. maši, potem ga je učil skrbni rednik pisati in brati ter ga izobraževal v najpotrebnejših stvaréh. Ni bil sicer mladi učenec bogsigavé kako učen. Ali za tedanje razmere je tudi to zadostovalo, da so ga imeli ljudje za velikega modrijana. Vedel je, kako se pravi tej in óni cvetici, katera ima zdravilno moč, katera je strupena. Poznal je vse gobe (glive), ki so rastle v okolici ter skrbno svaril druge dečke, da se varujejo teh strupenk. Prav tak je bil, kakor njegov krušni oče. In dobro ljudstvo je tako ugibalo, da pojde v samostan in se vrne kdaj zopet k njim past malo čredo mesto očeta Hijeronima. In ne moremo tajiti, da bi ne bile obhajale podobne misli tudi očeta Hijeronima samega. Toda sklenil je, da Bogdana ne bode silil nikamor. — Imenoval je namreč najdenčka Bogdana, češ Bog mi ga je naklonil, njegova previdnost me je privedla v gozd, da sem otel nedolžno življenje, naj bo torej Bogdan. Pa ni bil zadovoljen samó s tem. Nadél mu je tudi priimek — Hostnik. Takó je bila v Bogdanovem imenu in priimku izražena vsa zgodovina njegovega detinstva: Prišel je, da ni nihče vedel od kod — torej ga je dal Bog; najden je bil pa v hosti, in zato je bil — Hostnik.

Nekega dne je sedel oče Hijeronim v sobi ter molil na brevir. Klečal je pred velikim lesenim razpelom, ki je viselo na steni, pred njim pa je bila odprta debela knjiga, na katero je molil. Uprav je storil križ, zaprl knjigo, pokril obličje z rokami ter menil nekoliko časa sloneti tako premišljujoč. Kar ga vzdrami samostanski sel. Prinesel je pismo s provincijalovim pečatom ter ponižno opozoril, da čaka pokorno odgovora.

„Bogdan!“ tako je poklical pater svojega rejenca; „postrezi samostanskemu selu s kruhom in sirom. Skoči tudi po mrzle vode in sosed naj ti da čutarico vina! V tem napišem odgovor!“

Bogdan in sel sta šla v obédnico, če smemo tako imenovati borno čumnato Hijeronimovega župnišča, pater se je pa vrnil v sobo. Tam sede na leseni stol ob

mali priprosti mizi ter odpre pismo. Kdor bi bil opazoval resni obraz, katerega je večkrat preletaval oblak nevolje, pa zopet hitro izginjal, kakor megle preko gorskih slemen, kadar je podi vihar, trdil bi bil izvestno, da sveti mož bere neljube novice. In ne bi se bil povse motil. Predstojnik je klical zaslužnega moža in pridnega delavca v samostan, da tam v mestu nadaljuje svoj apostolski posel. Ko bi bil oče Hijeronim častihlepen mož, izvestno bi bilo tako poročilo veselo zanj. Ker je pa ljubil samoto ter menil, da je sam najslabejši služabnik božji, potrla ga je ta bodoča čast. Vže je hotel odgovoriti, da ne pride, ker ni sposoben in še več izgovorov je imel na jeziku. Ali v tem zagleda na steni svojo redovniško črno haljo, prevezano z belo vrvico. Na tej so pa bili trije vozli, znaki evangeljskih svetov. Te je zrl pater ter šepetal polglasno: Radovoljno uboštvo, vedno devištvo z vedno pokorščino pod duhovnim poglavarjem; zadnje besede je ponovil še jedenkrat glasneje, vzel pero in zapisal, da se klanja slednjemu povelju svojega predstojnika.

Samostanski sel je odšel s pismom, pater Hijeronim je pa pričel pospravljati svoje stvari. Povedal je Bogdanu, da jima je zapustiti tihi kraj ter iti v mesto.

„Vidiš, ljubi moj,“ takó je nadaljeval pater, „sedaj se ti bo treba odločiti za stan. Vsak človek je odmenjen, da si služi na nekov način svoj kruh. Ta način je pa odvisen od Boga pa od človekove proste volje. Bog je dal človeku veselje do stanu, človek pa izbere potem popolnoma prostovoljno ta stan. Lahko ga pa tudi zavrže ter se poprime drugega. Če stori takó, zavrže zajedno tudi voljo božjo in redko je tak srečen v poznejšem življenji. Zato bodeš slišal pogosto milovati koga: Ta je zgrešil poklic, zató mu gre vse narobe. Torej glej, ko bodeš volil, da izvoliš takó, kakor ti je Bog dal veselje. Če imaš veselje ob učenji, tedaj bodem vže skušal, da te spravim v šole.“

„V šolo pa nè,“ seže mu hitro Bogdan v besedo. Še pri vas ne morem presedeti dolgo tako miren, kako bi neki v šoli, ko je treba menda po več ur sedeti.“

„Saj sem rekel, kakor ti je drago. Bodeš po tem takem rokodelec. Tudi ta stan je častitljiv. Saj je bil sam Jezus tesar do 30 leta.“

In dogovorila ste se takó, da bode Bogdan Hostnik mizar. Oče Hijeronim je obljubil, da mu dobi poštenega mojstra v mestu.

Za teden dnij sta se poslavljala naša dva znanca od tihe vasíce. Bogdan je poljuboval svoje sovrstnike in jim obetal, da jih obišče, ko bode vže pravi rokodelec in ne več učenec. Oči je imel vse rósne, in tudi njegovi prijatelji so jokali. Kako bridko je pač slovó ljubečih sre!

Starčeki in možjé, upognene mamice in čvrste žene so se pa rinile okrog očeta Hijeronima. Vsakdo je hotel izpregovoriti še besedico ž njim, poprašati ga za svét in mu potožiti še to in óno. Poljubljali so mu roke, priporočali se mu v molitev in zagotavljali ga, da ga ljubijo kot svoje zdrave oči, s katerimi zró nebeško luč. V tem sta pa naložila dva mladeniča oskromen imetek na leseno dvokolesno telego in zapregla vola. Bogdan to videč opozori očeta, da bo treba odriniti. Ta dvigne roke, upre oči v nebó in blagoslovi ljudstvo v imenu Očeta, Sina in sv. Duha. Ljudstvo pa je glasno dostavilo: Amen — Bog usliši tvojo prošnjo. In zacvilila je nerodna telega, zaškripalo oje, pa so se ločili.

(Dalje sledi.)

